

**ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ**

**ПРИЧОРНОМОРСЬКІ
ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ**

Науковий журнал

Випуск 59

Частина 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Головний редактор:

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор

Члени редакційної колегії:

Велькі Януш – доктор економічних наук, професор

Гавкалова Н.Л. – доктор економічних наук, професор

Гальцова О.Л. – доктор економічних наук, професор

Дзіеканські Павел – доктор економічних наук, професор

Іртищева І.О. – доктор економічних наук, професор

Коваль В.В. – доктор економічних наук, професор

Пілеліене Ліна – доктор економіки, професор маркетингу

Пономаренко Т.В. – доктор економічних наук, професор

Сафонов Ю.М. – доктор економічних наук, професор

Ситнік І.В. – доктор економічних наук, професор

Стеблянко І.О. – доктор економічних наук, професор

Електронна сторінка видання – www.bses.in.ua

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу:

<https://doi.org/10.32843/bses>

Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»

включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (Категорія «Б»)
на підставі Наказу МОН України від 28 грудня 2019 року № 1643 (Додаток 4)

Галузь науки: економічні.

*Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування;
072 – Фінанси, банківська справа та страхування; 073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг;
076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; 241 – Готельно-ресторанна справа;
242 – Туризм; 292 – Міжнародні економічні відносини.*

Науковий журнал індексується у наукометричній базі **Index Copernicus**.

**Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
відповідно до рішення вченого ради Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (від 23 листопада 2020 року протокол № 11).**

Науковий журнал «Причорноморські економічні студії» зареєстровано
Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 21934-11834Р від 23.03.2016 року)

Статті у виданні перевірені на наявність plagiatu за допомогою
програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Кудельський В.Е.

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ:

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ТА МІСЦЕ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ.....7

Наливайко Т.Л.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

МЕТОДИКИ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ БУДІВНИЦТВА.....15

Пивоварова І.М.

РОЛЬ НЕЯВНИХ ЗНАНЬ У ФОРМУВАННІ

КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ КОМПАНІЇ У ГАЛУЗІ ПРАВА.....23

Попова С.Ю., Пусікова О.А., Пшиннік В.О.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОСЛУГ

ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....28

Семенова В.Г., Горлова О.П.

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ОЦІНКИ СКЛАДНОСТІ

ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА .....

34

Стецевич А.І.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСУВАННЯ

СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ .....

40

Ткачук В.І., Бугайчук В.В., Борисенко Я.В.

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ПСП «СОКІЛЬЧА».....47

Ткачук В.І., Бугайчук В.В., Позняков В.В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ.....54

Шестакова А.В., Крук О.А., Крук Г.М.

МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ ГРАНТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В УСТАНОВАХ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....59

РОЗДІЛ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Зеленко О.О., Дем'яновська М.О.

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ “CITTASLOW”

ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ.....65

Іваненко Т.Я., Порудєєва Т.В.

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ЗЕРНОВОГО РИНКУ

ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОNU УКРАЇНИ.....71

Слащева А.В., Ніколайчук О.А., Сімакова О.О.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ.....77

РОЗДІЛ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Купінець Л.Є., Шершун О.М.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ.....83

Нижеголенко К.С.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ

МОДЕЛІ ЕКОЛОГО-ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО РЕГІОNU.....89

Стромілова К.А.

ОГЛЯД КОНЦЕПЦІЙ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ

СФЕРИ ВІДХОДІВ.....97

ПРИЧОРНОМОРСЬКІ ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

РОЗДІЛ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Заюков I.В.

ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВТРАТ

ЧЕРЕЗ САМОГУБСТВА ПРАЦЕЗДАТНОГО НАСЕЛЕННЯ

ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РЕГІОNU.....102

РОЗДІЛ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Bidzinashvili Davit

FINANCIAL PROBLEMS CAUSED BY THE SITUATION OF CORONAVIRUS (COVID-19)

AND THE WAYS OF COPING WITH THOSE PROBLEMS IN GEORGIA.....111

Винниченко Н.В.

ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....117

Дзісь К.В., Матвійчук В.І.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ТОРГОВОГО ФІНАНСУВАННЯ

ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ.....122

Марина А.С., Мась Р.В.

ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.....130

Подгаєцький В.Ю., Бичкова Н.В.

ВОЛАТИЛЬНІСТЬ БІТКОЙНУ ТА БАЗОВИХ БІРЖОВИХ АКТИВІВ:

АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ.....137

Суздалєва О.С.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ.....144

РОЗДІЛ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Воськало Н.М., Воськало В.І.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ІЗ НЕРЕЗИДЕНТАМИ:

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТИ.....148

Лега О.В., Черненко К.В.

ЗВІТНІСТЬ У СИСТЕМІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ.....154

Розіт Т.В., Забрудська Ю.В.

ОПОДАТКУВАННЯ У СФЕРІ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ.....160

ЗВІТНІСТЬ У СИСТЕМІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

THE STATEMENTS IN THE SYSTEM OF TAX SETTLEMENTS

УДК 336.226.222

<https://doi.org/10.32843/lbeses.59-47>

Лега О.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку
та економічного контролю
Полтавська державна аграрна академія
Черненко К.В.
к.е.н., доцент кафедри
бухгалтерського обліку
та економічного контролю
Полтавська державна аграрна академія

Leha Olha

Poltava State Agrarian Academy

Chernenko Ksenia

Poltava State Agrarian Academy

У статті узагальнено наукові підходи до визначення сутності податкового обліку. Встановлено, що це система бухгалтерського обліку, яка формує інформацію для нарахування податків, зборів задля складання податкової звітності. Систематизовано наукові погляди на формулювання мети ведення податкового обліку, зокрема інформаційне забезпечення фіiscalної функції системи оподаткування, надання повної і достовірної інформації для складання звітності, забезпечення інформацією для контролю за правильністю нарахування, повнотою та вчасністю перерахування податків, зборів, визначення сум податкових зобов'язань з податків і зборів. Описано порядок використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. З огляду на жорсткі фінансові санкції, що застосовуються до підприємств за умов виявлення помилок під час подання податкової звітності, однією з ефективних умов господарювання є правильність і своєчасність обліку податкових розрахунків. У статті подано значення, сутність податкової інформації та визначено її класифікаційні ознаки задля складання звітності. Узагальнено порядок формування податкової інформації (довідкової, облікової та звітно-декларативної) під час нарахування та звітування за основними видами податків.

Ключові слова: податки, податковий облік, податкові розрахунки, податкова звітність, податкова інформація.

В статье обобщены научные подходы к определению сущности налогового учета.

Установлено, что это система бухгалтерского учета, которая формирует информацию для начисления налогов, сборов с целью составления налоговой отчетности. Систематизированы научные взгляды на формулировку цели ведения налогового учета, в частности информационное обеспечение фискальной функции системы налоогобложения, предоставление полной и достоверной информации для составления отчетности, обеспечение информацией для контроля над правильностью начисления, полнотой и своевременностью перечисления налогов, сборов, определения сумм налоговых обязательств по налогам и сборам. Описан порядок использования налоговой информации в расчетах с бюджетом. С учетом жестких финансовых санкций, применяемых к предприятиям в условиях выявления ошибок при подаче налоговой отчетности, одним из эффективных условий хозяйствования является правильность и своевременность учета налоговых расчетов. В статье предоставлены значения, сущность налоговой информации и определены ее классификационные признаки с целью составления отчетности. Обобщен порядок формирования налоговой информации (справочной, учетной и отчетно-декларативной) при начислении и подаче отчетности по основным видам налогов.

Ключевые слова: налоги, налоговый учет, налоговые расчеты, налоговая отчетность, налоговая информация.

The scientific approaches for the definition of the tax accounting essence are generalized in the article. According to these approaches tax accounting is a system of accounting, which forms the information for the tax and fees assessments with the aim of the tax statements preparation. The scientific views for the formulation of the tax accounting aims are systematized. In particular: the information providing of the fiscal function of the tax system, providing complete and reliable information for the statements preparation, the money resources accumulation for the budget replenishment, formation of complete and reliable information on business transactions, providing information to control the correctness of accrual, completeness and timeliness of transfer of taxes, fees (mandatory payments), determination of the amount of tax liabilities from taxes and fees, contributions for their reflection in the tax reporting and control for their payment. The order of the tax information using in the fiscal settlements is described. One of the effective conditions of management is the correctness and timeliness of accounting for tax settlements due to harsh financial sanctions applying to enterprises in the case of errors identification at the submission of the tax statements. The article is given essence of the tax information and definite its classify features for the statement formation. For our opinion, information is classified for the tax accounting aims as reporting, declarative and referential. The algorithm of formation the tax information is built for the preparation of the statement in the context of the main types of taxes. The requirements for filing tax statement are described. The norms of operating are analyzed normatively legal certificates and accepted internal revenue code of Ukraine in relation to the features of presentation of the tax accounting. The advantages and disadvantages of software for electronic reporting are systematized. Electronic reporting mainly saves time, and the main disadvantage is technical problems, restrictions in the forms of documents and in working with tax invoices. But the advantages outweigh its disadvantages in accordance the high level of logistics and software services.

Key words: taxes, tax accounting, tax settlements, tax statement, tax information.

Постановка проблеми. Будь-яка підприємницька діяльність пов'язана з нарахуванням та сплатою податків і зборів, а діяльність податкових органів – зі збиранням, пошуком, перевіркою інформації, передаванням її третім особам, захистом та охороною персональних даних платників податків чи інших відомостей конфіденційного характеру тощо. Звітність за податками розкриває її користувачам інформацію про наявність зобов'язань за кожним податком за звітний (податковий) період, на підставі якого здійснюється сплата або регулювання заборгованості платника

податків за цим податком. Така звітність за формами, встановленими податковими органами, періодично цим органам подається [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретичних і практичних аспектів оподаткування та аналізу податкової звітності висвітлено у працях М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валуєва, З.В. Гуцайлюка, В.П. Завгороднього, М.В. Кужельного, Я.Д. Крупки, Ю.А. Кузьмінського, В.О. Ластовецького, В.Г. Линника, Ю.Я. Литвина, М.Р. Лучка, О.І. Малишкіна, Є.В. Мниха, М.С. Пушкаря, В.С. Рудницького, В.Ф. Усача та інших науков-

ців. Незважаючи на значні здобутки у дослідженнях цих проблем, низка питань потребує уточнення. Необхідно звернути увагу на дослідження проблематики податкової звітності в інформаційній системі підприємства, контролі та аналізі податкової звітності як підґрунтя фінансово-економічних рішень в умовах розвитку ринкових відносин.

Постановка завдання. Метою статті є розгляд невизначених питань складання податкової звітності підприємства, з'ясування сутності податкової інформації, порядку її формування для своєчасного й достовірного виконання податкового обов'язку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливою складовою частиною та об'єктом графіку документообігу підприємств є податкові розрахунки й податкова звітність. Система бухгалтерського фінансового обліку фіксує факти й дані про здійснені господарські операції, під час обліку у системі оподаткування для визначення об'єктів і бази оподаткування використовує практично одні й ті самі дані за властивими їй вимогами, критеріями, ознаками, підставами. Обидві системи обліку оперують переважно майже одними й тими ж первинними документами, обліковими реєстрами й бухгалтерськими записами, що є надзвичайно важливим для облікового забезпечення процесу складання звітності про загальнодержавні й місцеві податки і збори [2].

Існують різні точки зору науковців щодо трактування поняття «податковий облік» (табл. 1).

Отже, враховуючи підходи до трактування поняття «податковий облік» різними авторами, можемо зазначити, що податковий облік – це сис-

тема узагальнення інформації для визначення податкової бази за окремими видами податкових платежів задля складання податкової звітності.

Наявні підходи до визначення мети податкового обліку представлено у табл. 2.

Проаналізувавши наведені визначення, можемо виділено такі спільні риси:

- 1) надання повної і достовірної інформації;
- 2) забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів для контролю за правильністю нарахування, повнотою та вчасністю перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів);
- 3) складання звітності.

Забезпечення мети та завдань податкового обліку базується на інформації податкових документів, зміст та форма яких відображають систему зведеніх взаємопов'язаних обліково-податкових показників. До документів податкової звітності належать податкові декларації; розрахунки за податками; податкові повідомлення; розрахункові відомості; звіти; довідки; книги обліку та інші документи, пов'язані з визначенням об'єкта, бази оподаткування, обчисленням сум податків і зборів [10].

На нашу думку, для реалізації обов'язку з податкової звітності податкові документи доцільно поділити на такі групи:

1) Довідкова – документи, що містять довідкові відомості, які деталізують дані для обчислення податків, що розшифровують або обґрунтують податкові розрахунки. Тут можна виділити документи, необхідні для обчислення податків, та документи довідкового характеру, що не впливають на обчислення сум податків.

Таблиця 1

Наявні підходи до категорії «податковий облік»

Джерело	Визначення
[3]	Система підготовки та накопичення інформації платника податків, необхідної для розрахунку податків, зборів, встановлених податковим законодавством задля складання податкової звітності.
[4]	Інформаційна система, яка виділилася для вирішення особливо важливого для успішної господарської діяльності завдання, яким є нарахування та сплата податків.
[5]	Підсистема бухгалтерського обліку, яка за встановленими державою правилами формує інформацію про нарахування та сплату податків і зборів відповідним державним органам, основним завданням якого є контроль за правильністю, своєчасністю і повнотою нарахування та сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).
[6]	Підсистема бухгалтерського обліку, яка забезпечує відповідно до чинного податкового законодавства документування, групування облікової інформації для визначення за встановленими правилами об'єктів і бази оподаткування податків і зборів, їх алгоритмів нарахування, розрахунків і сплати до бюджетів на підставі первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерських записів, складання податкової звітності, що є важливою складовою частиною податкового менеджменту на підприємстві.
[7]	Облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.
[8]	Система накопичення, обробки та узагальнення інформації, необхідної для забезпечення ефективного та прозорого процесу розрахунку податків та зборів у їх взаємозалежності, та складання податкової звітності відповідно до порядку, встановленому Податковим кодексом України та іншими спеціальними законодавчо-нормативними актами з питань оподаткування.
[9]	

Джерело: узагальнено на підставі джерел [2–9]

Наявні підходи до визначення мети податкового обліку

Мета податкового обліку	[5]	[6]	[7]	[8]	[4]	[2]	[9]	[3]
Інформаційне забезпечення фіiscalної функції системи оподаткування	+							
Надання повної і достовірної інформації державі (в особі податкових органів), що забезпечує визначення сум податків і зборів (обов'язкових платежів) та контроль за їх своєчасною сплатою, для наповнення бюджету задля виконання державою своїх функцій		+	+					
Складання звітності, що є джерелом інформації про хід та результати діяльності платника податків за відповідний період		+						
Акумулювання грошових коштів для поповнення бюджету			+					
Формування повної та достовірної інформації про господарські операції, що були здійснені платником податків протягом податкового звітного періоду з огляду на вимоги норм податкового законодавства, забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів для контролю за правильністю нарахування, повнотою та вчасністю перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів).				+		+		
Визначення сум податкових зобов'язань з податків і зборів, внесків для відображення в податковій звітності та контроль за їх сплатою					+			+
Формування своєчасної, повної і достовірної інформації про здійснені господарські операції платником податків протягом звітного податкового періоду задля оподаткування, а також забезпечення користувачів інформацією для контролю за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю перерахування податків і зборів до відповідних бюджетів					+	+		

Джерело: узагальнено на підставі джерел [2–9]

2) Облікова – документи, що є зведеними формами обліку. Первінні документи бухгалтерського обліку, накопичуючись і систематизуючись у податковому обліку, підлягають узагальненню за певний період. Після цього у згрупованому вигляді документи визначають суму нарахованих податків, що підлягають внесення в бюджети.

3) Звітно-декларативна – документи, у яких фіксуються податкові розрахунки й суми податків. За кожним податком існує єдиний розрахунковий документ, що подається платником податків в орган фіiscalної служби у встановлений законодавством строк [11].

Враховуючи те, що платники податків зобов'язані за кожний звітний період подавати податкові декларації про кожен податок окремо, узагальнюмо приклади довідкової, облікової та звітно-декларативної інформації в розрізі основних видів податків (рис. 1).

Податкова декларація подається за вибором платника податків в один із таких способів: а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою; б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення; в) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» [13].

Платники податків, що належать до великих та середніх підприємств, подають податкові декларації контролюючому органу в електронній формі з дотриманням вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги».

Подання електронної податкової звітності для платників податків має свої переваги та недоліки. До переваг можна віднести економію часу, наявність додаткових можливостей програмного забезпечення, постійне оновлення, контроль стану та якості здачі звітності, доступну вартість програми, формування електронного архіву тощо. Натомість недоліки пов'язані з оплатою послуг Інтернету, перебоями роботи Інтернету або програмного забезпечення, формуванням масиву електронних документів, які необхідні у разі перевірки, роботою з ключами АЦСК. Подання податкової електронної звітності розпочинається з придбання сертифікатів і вибору програмного забезпечення. Ринок програмного забезпечення сьогодні досить різноманітний.

У табл. 3 узагальнено переваги та недоліки програмного забезпечення щодо подання електронної податкової звітності.

Отже, податкова звітність є підсумковою стадією виконання податкового обов'язку. Однозначне тлумачення категорії сприятиме посиленню основних засад законодавства щодо сплати всіх податків та зборів. Застосування основних якісних характеристик обліково-податкової інформації забезпечує складання податкової звітності, яка дає достовірне об'єктивне уявлення про фінансовий стан та розрахунки з бюджетом за податками та платежами підприємств, а також підвищує якість і розширює сферу практичного застосування обліково-податкової інформації в процесі прийняття вчасних управлінських рішень.

Висновки з проведеного дослідження. На основі проведеного дослідження можемо зробити такі висновки.

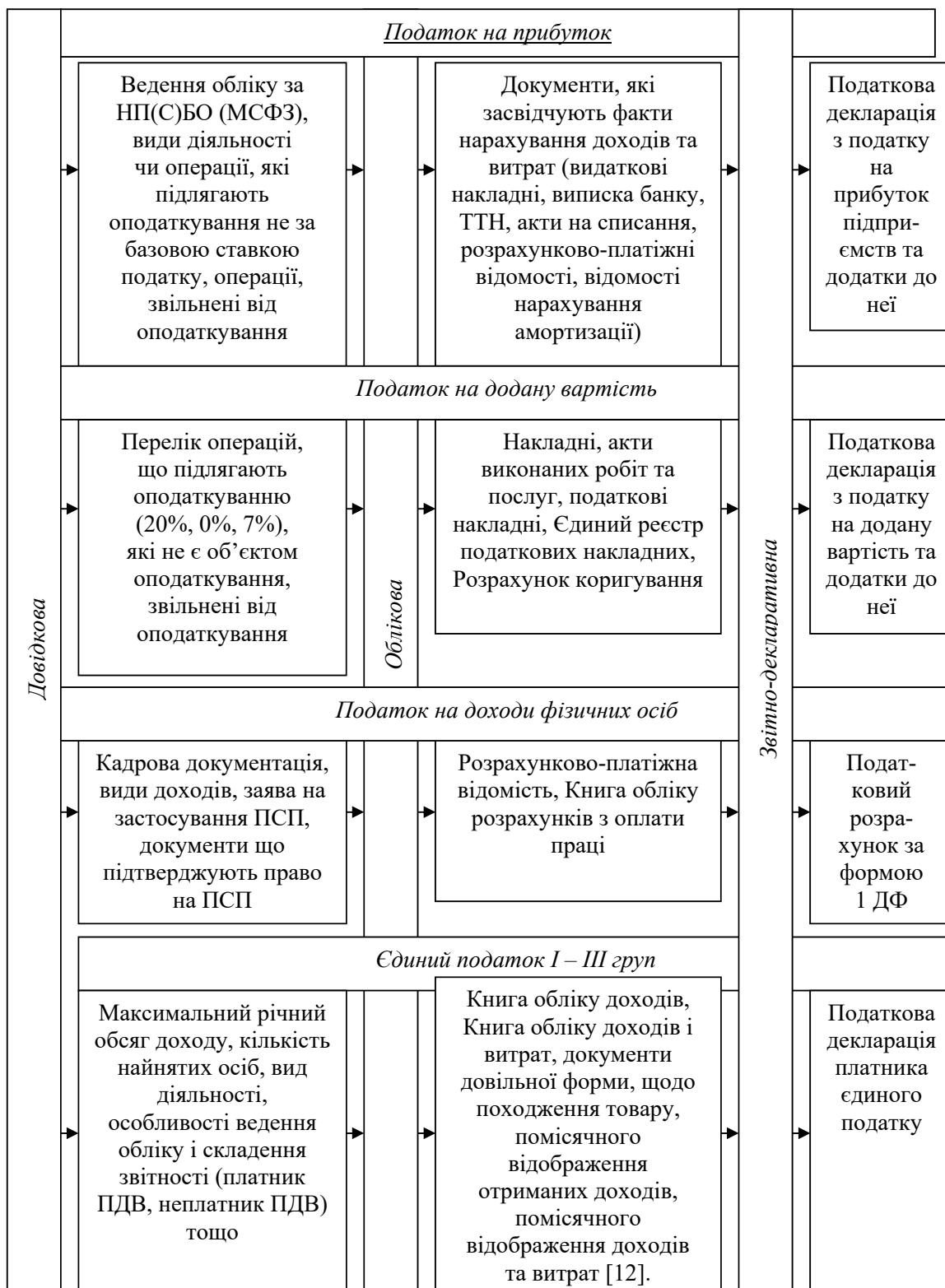

Рис. 1. Формування податкової інформації під час нарахування та звітування за основними видами податків

Джерело: розроблено авторами

1) Проаналізувавши різні підходи до визначення категорії «податковий облік», можемо констатувати, що наявні підходи є взаємодоповнюючими. На нашу думку, податковий облік – це система узагальнення інформації для визначення

податкової бази за окремими видами податкових платежів задля складання податкової звітності.

2) Узагальнено підходи до визначення мети ведення податкового обліку на підприємствах. Виокремлено такі спільні риси: а) надання

Переваги та недоліки програмного забезпечення

Переваги	Недоліки
Єдине вікно подання електронної звітності	
Безкоштовне ПЗ, можливість формувати й підписувати звітність, підписувати та реєструвати податкові накладні.	Незручність сервісу, затримки в оновленні, не налаштована підтримка ПЗ, немає можливості обміну ПН, складність налаштування.
Сота	
Зручність та легкість у використанні, під час імпорту ПН в довідниках автоматично створюється картка контрагента, перенесення даних з іншого ПЗ, автоматичне заповнення з картки підприємства.	Відсутність сільового варіанта роботи, недостатній архів бланків звітності, неналагоджена робота з імпортом у ПН у частині ЄДРПОУ, відсутність імпорту довідників співробітників та контрагентів, немає можливості обміну ПН, необхідність працювати тільки у Windows.
Taxer	
Онлайн-бухгалтерія для малого бізнесу, зручний сервіс для бухгалтерів, які ведуть багато ФОП, під час використання безкоштовного ПЗ є можливість подавати звітність протягом 30 днів, у платній версії відбувається робота з первинними документами, є автоматичне формування звітності, зручність реєстрації, висока швидкість роботи, нагадування про оплату податків та реквізити для сплати.	Сервіс передбачений для ФОП на єдиному податку, без найманіх працівників, безкоштовна версія не дає можливості перевірити правильність підрахунків, мінімальна кількість довідників, немає можливості подати звіти у статистику.
MEDoc IS	
Реалізація повноцінного електронного документообігу, можливість підписання первинних документів та відправка ПН контрагенту, можливість створювати безліч профілів компаній і ФОП, сільовий варіант роботи, режим роботи в онлайн-режимі "SaaS Сервіс", автоматичний розрахунок полів, заповнення з картки підприємства, розширений функціонал модуля первинних документів, налаштування під будь-якого клієнта та виду діяльності.	Завантаженість ПЗ, повільність роботи, для роботи з деякими ключами необхідно придбавати ліцензії, необхідність працювати тільки у Windows.
Арт-Звіт	
Можливість роботи з філіями, складання консолідованої звітності, створення безлічі профілів компаній та ФОП, робота з кількома підприємствами одночасно, автоматичний розрахунок полів, заповнення з картки підприємства, можливість роботи з кількома звітами одночасно на одному екрані.	Містить обмежений перелік звітів, застарілий інтерфейс, погану інформативність по здачі звітності, немає сільового варіанта роботи, немає можливості роботи з єдиною базою даних з кількох комп'ютерів.

Джерело: узагальнено на підставі джерела [14]

повної і достовірної інформації; б) забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів для контролю за правильністю нарахування, повного та вчасністю перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів); в) складання звітності.

3) Побудовано алгоритм формування довідкової, облікової та звітно-декларативної інформації в розрізі основних видів податків, що забезпечить правильність та своєчасність виконання платником податкового обов'язку. Неврахування довідкової інформації, помилки під час формування облікової інформації супроводжуватимуться неправильними розрахунками сум нарахованих платежів, несвоєчасністю подання податкової звітності, неповною сплатою податків та зборів, що вважається правопорушеннями і спричиняє виникнення відповідальності та штрафів.

4) Систематизація переваг та недоліків програмного забезпечення для подання електронної податкової звітності дала змогу зробити висновок,

що головним чином електронна звітність економить час, а основними недоліками є технічні неполадки, обмеження у бланках документів та роботі з ПН.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Пантелейєв В.П. Еволюція визначення «податкова звітність» / Звітність за податками». *Сталий розвиток економіки*. URL: www.nbuu.gov.ua (дата звернення: 01.12.2020).
2. Бондар М.І., Ловінська Л.Г., Лисенко Н.М. та ін. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навчальний посібник / заг. ред. М.І. Бондар, Н.М. Лисенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : ДННУ «Академія фінансового управління», 2014. 585 с.
3. Малишкін О.І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика : навчально-практичний посібник. Київ : Центр учебової літератури, 2013. 376 с.
4. Котенко Л.М., Фадєєва Г.М.. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Харків : НТУ «ХПІ», 2014. 484 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/>

[bitstream/KhPI-Press/34827/1/Kotenko_Oblik_i_zvitnist_v_opodatkuvanni_2014.pdf](http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/34827/1/Kotenko_Oblik_i_zvitnist_v_opodatkuvanni_2014.pdf) (дата звернення: 01.12.2020).

5. Пальчук О.В. Податковий облік: проблеми та перспективи. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/2565/1/28.pdf> (дата звернення: 01.12.2020).

6. Коцупатрий М.М., Мельничук В.В., Ковач С.І. Податковий облік і звітність. URL: <http://posibniki.com.ua/post-peredmova--podatkoviy-oblik-i-zvitnist> (дата звернення: 01.12.2020).

7. Петрова Л.С., Андрієв П.С. Сутність податкового обліку та реалізація прав щодо сплати податків. URL: <https://economics.opu.ua/files/science/irpreed/2016/76.pdf> (дата звернення: 01.12.2020).

8. Куцик П.О., Полянська О.А. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Львів : видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 508 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Buh_Obliku/Kucik/Docs/2018.02.20_Kucik_Polianska_Oblik_i_zvitnist-2017.pdf (дата звернення: 01.12.2020).

9. Власова О.Є. Конспект лекцій з дисципліни «Податковий облік і звітність». Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. 160 с.

10. Лега О.В. Податкова декларація як складова конструкції податкової звітності. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2013. Вип. 10 (37). Ч. 2. С. 411–416.

11. Лега О.В. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2017. Vol. 2. No. 3. P. 63–74. URL: www.are-journal.com (дата звернення: 01.12.2020).

12. ДПС пояснила деталі скасування книги обліку доходів для ФОП із 2021 року. URL: https://buh.ligazakon.net/ua/news/197996_dps-po-ysnila-detali-skasuvannya-knigi-obliku-dokhodv-dlya-fop-z-2021-roku (дата звернення: 01.12.2020).

13. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_bills_stand_laws (дата звернення: 01.12.2020).

14. Савко І.В. Яку програму вибрати для подачі звітів в електронному вигляді. URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-v-elektronnomu-viglyadi.html> (дата звернення: 01.12.2020).

REFERENCES:

1. Panteleiev V.P. Evoliutsia vyznachennia "podatkova zvitnist" / Zvitnist za podatkmamy. [Evolution of the definition of "tax reporting" / Tax reporting]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*. Available at: www.nbuu.gov.ua (accessed 01 December 2020).

2. Bondar M.I., Lovinska L.H., Lysenko N.M. (2014) *Oblik i zvitnist pidpriemstv u systemi opodatkuvannia* [Accounting and reporting of enterprises in the taxation system]. Kyiv: DNNU "Akad. fin. upravlinnia". (in Ukrainian)

3. Malyshkin O.I. (2013) *Oblik i audyt podatkov v Ukraini: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Accounting and

audit of taxes in Ukraine: theory, methodology, practice]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. (in Ukrainian)

4. Kotenko L.M., Fadieieva H.M. (2014) *Oblik i zvitnist v opodatkuvanni* [Accounting and reporting in taxation: textbook. way] Kharkiv: NTU "KhPI". (in Ukrainian) Available at: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/34827/1/Kotenko_Oblik_i_zvitnist_v_opodatkuvanni_2014.pdf (accessed 01 December 2020).

5. Palchuk O.V. Podatkovyi oblik: problemy ta perspektyvy [Tax accounting: problems and prospects]. Available at: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/2565/1/28.pdf> (accessed 01 December 2020).

6. Kotsupatriy M.M., Melnychuk V.V., Kovach S.I. Podatkovyi oblik i zvitnist [Tax accounting and reporting]. Available at: <http://posibniki.com.ua/post-peredmova---podatkoviy-oblik-i-zvitnist> (accessed 01 December 2020).

7. Petrova L.S., Andriev P.S. Sutnist podatkovoho obliku ta realizatsiiia prav shchodo splaty podatkv [The essence of tax accounting and the realization of rights to pay taxes]. Available at: <https://economics.opu.ua/files/science/irpreed/2016/76.pdf> (accessed 01 December 2020).

8. Kutsyk P.O., Polianska O.A. (2017) *Oblik i zvitnist v opodatkuvanni* [Accounting and reporting in taxation]. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoho torhovelno-ekonomicznoho universytetu. Available at: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Buh_Obliku/2018.02.20_Kucuk_Polianska_Oblik_i_zvitnist-2017.pdf (accessed 1 December 2020). (in Ukrainian)

9. Vlasova O.Ye. (2016) *Konspekt lektsii z dystsypliny "Podatkovyi oblik i zvitnist"* [Synopsis of lectures on the subject "Tax Accounting and Reporting"]. Kharkiv: KhNUMH im. O.M. Beketova. (in Ukrainian)

10. Leha O.V. (2013) Podatkova deklaratsiiia yak skladova konstruktsii podatkovoi zvitnosti [The tax report as a part of the structure of tax statement]. *Ekonomichni nauky. Seria "Oblik i finansy"*. Vol. 10 (37). Ch. 2, pp. 411–416.

11. Leha O.V. (2017) Vykorystannia podatkovoi informatsii u rozrakhunkakh z biudzhetom [The use of tax information in accounts with a budget]. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. Vol. 2. No. 3, pp. 63–74. Available at: www.are-journal.com (accessed 01 December 2020).

12. DPS poiasnya detal skasuvannia knyhy obliku dokhodiv dla FOP iz 2021 roku [The State Tax Service explained the details of the abolition of the income book for sole proprietorships from 2021]. Available at: https://buh.ligazakon.net/ua/news/197996_dps-po-ysnila-detali-skasuvannya-knigi-obliku-dokhodv-dlya-fop-z-2021-roku (accessed 01 December 2020).

13. Verkhovna Rada Ukrayni (2010) *Podatkovyi kodeks Ukrayni* [Tax Code of Ukraine]. Available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_bills_stand_laws (accessed 01 December 2020).

14. Savko I.V. Yaku prohramu vybraty dla podachi zvitiv v elektronnomu yvhliadi [What program to choose for submitting reports in electronic form]. Available at: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-v-elektronnomu-viglyadi.html> (accessed 01 December 2020).